

עלי חמינאי מבין: המהלך של סינוואר זרק את תכניתו הגדולה לטימיון

09.12.2024 | משה פוזיילוב | written by

ישראל מתמודדת עם אחת המשימות הרגישות והמורכבות ביותר בתולדותיה: שחרור החטופים בעזה תוך שמירה על ביטחונה הלאומי. ההתפתחויות האחרונות בזירה הגיאופוליטית, קריסת הקונספט האיראני, הכרעת חיבאללה בלבנון ונפילת משטר אסד יוצרות הזדמנות נדירה לניהול מהלך אסטרטגי שיחזיר את החטופים הביתה. אך לצד זאת, הסיכוי להצלחה מותנה בניהול מושכל ושמירה על איזונים עדינים בין לחצים צבאיים, דיפלומטיים והומניטריים.

בידודו הגובר של חמאס: לאחר שנים שבהן חמאס מיצב את עצמו כשחקן מרכזי במזרח התיכון, הוא מוצא את עצמו כיום מבודד יותר מאי פעם. מדינות כמו מצרים, קטאר ואפילו חיבאללה בעלות בריתו בעבר מגבילות את תמיכתם בו. מצרים מנהלת את המו"מ על הפסקות האש מתוך מטרה לשמור על יציבות אזורית, להדק מחויבות של הממשל האמריקאי ולהבטיח את האינטרסים שלה בסיני.

חיבאללה ואיראן, מבינות הבוקר יותר מתמיד שחמאס סיבך אותן במלחמה שהחלישה אותם אסטרטגית. המלחמה עם ישראל זרקה לטמיון שני עשורים של מאמץ אסטרטגי של איראן, השחיתה והסיטה משאבים קריטיים והביאה לאובדן סוריה. קטאר מבינה כי הממשל החדש יהיה הרבה פחות טולרנטי לקשריה עם גורמים איסלאמיים קיצוניים. מצב זה פותח עבור ישראל חלון הזדמנויות לפעול להחלשת חמאס תוך מינוף בידודו הבינלאומי והאזורי של הארגון ולקדם עסקה לשחרור חטופים.

הזדמנות היסטורית: ניהול נכון של המו"מ

בידודו של חמאס והלחצים המופעלים עליו מצד גורמים אזוריים מאפשרים לישראל לנהל משא ומתן מתוך עמדה מחוזקת. ההצעה המצרית להפסקת אש מדורגות ושחרור אסירים בתמורה לשחרור חטופים יוצרת מסגרת אפשרית לעסקה. עם זאת, קיים עדין סיכון שחמאס ינצל את הפסקות האש להתארגנות צבאית מחדש. כדי להצליח, ישראל חייבת לשמר איום צבאי חזק ומשכנע, המבהיר לחמאס שכל ניצול ציני של ההפוגות יוביל לתגובה בלתי מידתית.

זה המקום לציין כי הידיעות שחמאס הסירה את דרישתה להפסקת המלחמה ולנסיגה כללית של ישראל כתנאי פתיחה הינה התפתחות משמעותית מאוד.

לחץ אמריקאי ושינוי כללי המשחק

פרסום סרטון של עידן אלכסנדר חטוף ישראלי-אמריקאי עורר הדים בווינגטון. זהו קלף שחמאס ניסה לעשות בו שימוש כדי ללחוץ על דעת הקהל האמריקאית, התגובה של הנשיא

טראמפ גרם לחמאס להבין שעשה שימוש בחרב פיפיות. הוא גם פתח בפני ישראל הזדמנות להגביר את המעורבות האמריקאית לטובתה. בחמאס מבינים, כניסתו הקרובה של דונלד טראמפ לבית הלבן צפויה לשנות את הדינמיקה. צפוי להוביל מדיניות תקיפה יותר כלפי חמאס, מה שלהערכתנו מגביר את חששותיו של הארגון ועשוי לזרז אותו לחפש עסקה לפני כניסתו של טראמפ לתפקיד.

מדינת ישראל יכולה לנקוט מספר צעדים על מנת לשמר ולשפר את הסיכוי להגעה לעסקה: שימור איום צבאי: להבטיח שחמאס ירגיש בלחץ מתמיד ☒ הן בשטח והן ברמה הדיפלומטית. מינוף המאמץ המצרי: לחזק את תפקיד מצרים כמתווך אמין, תוך דרישה להחמרת התנאים על חמאס.

לחץ בינלאומי: למנף את דעת הקהל האמריקאית ולרתום את הממשל האמריקאי הנוכחי והעתידי להפעלת לחץ כבד על קטאר ועל חמאס. ניהול סיכונים של ממשלת ישראל: להבין כי ניתן לנהל סיכונים בשחרור אסירי חמאס, בעיקר להימנע מהסכמות לשחרור אסירים מסוכנים שיכולים להוות דרג הנהגה, עם היתר נדע להתמודד. לדעת לנצל תזמון: כרגע התזמון לטובתנו, סבור שעדיף לפעול לסגירת העסקה לפני כניסת טראמפ, מתוך עמדת עוצמה של ישראל.

לסיכום: קיים חלון הזדמנויות לעסקת שחרור

המצב הנוכחי מציב את ישראל בנקודת זמן קריטית, שבה בידודו של חמאס, המעורבות האזורית והלחץ האמריקאי יוצרים תנאים נדירים לעסקת חילופי שבויים. עם זאת, האתגר הוא עצום ☒ נדרשת מדיניות חכמה שתשלב נחישות צבאית עם גמישות דיפלומטית. אם ישראל תדע לנצל את ההזדמנות, היא תוכל לא רק לשחרר את החטופים אלא גם תעשה צעד חשוב להחלשת חמאס ולהחזרת ההרתעה שלה.

ישראל הוכיחה בשנה ורבע האחרונות עליונות צבאית וכלכלית, את הנחישות והאופי הקשוח של צבאה ולוחמיה. הצלת השבויים מבלי להציל את החמאס קרובה מתמיד במיוחד כאשר החמאס אינו מתנה יותר את הסכם השחרור בהפסקת הלחימה. הגיעה העת לאחר שנה ורבע למנף את העוצמות וההישגים לעסקה שתשחרר את חטופינו. השבת הבנים והבנות אל גבולם תהווה סמל לניצחון המוחלט של הרוח הישראלית.

המאמר פורסם במעריב, בתאריך 09.12.2024.

****הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.****